

CONTRARRETRANCA

Outono - 96 / Prezo 50 pts.

PERIÓDICO ESTRADENSE

II Etapa - N° 20

Gandeiros
estradienses
desprazanse ata
Madrid en defensa
do direito a
producir

PAX. 6-7

Recursos e reclamacións masivas ante a a suba dos valores catastrais

A Ponencia de Valores, que segundo reconecía a propia concelleira de Facenda, Ana María Constenla, incrementa en máis dun 90% os valores actuais, foi informada positivamente polo Alcalde, Ramón Campos, informe que provocou as primeiras reaccións de veciños e oposición municipal . PAX. 2-3

PAX. 4-5

O problema das vacas soltas

Avícola
GEMA

- Polo recriado branco e rubio.

- Galiña poñedora.

- Pavos, ocas, patos, guineas,
faisáns, perdices, codornices, ...

PIENSOS SOGAMA

PETIT ZOO CANS E GATOS

Campo da Feira - Rúa Gradín, nº 59

Tfn.- (986) 57 38 06 - A Estrada

Material Avícola
Árbores Frutais
Abetos de Nadal
Sementes
Herbicidas
Insecticidas
Funxicidas, etc.

A educación de nenos
e nenas no noso
idioma. Situación
na Estrada

PAX. 10-11

A polémica suba dos valores catastrais

Á altura do mes de maio, a Xerencia Catastral enviaba ao Concello da Estrada a proposta de revisión dos valores catastrais, é dicir, a estimación do valor dos bens inmóbeis que logo determina a base imponible de impostos como o de Bens Inmóbeis (IBI) ou o IRPF. Esta Ponencia de Valores, que segundo recoñecía a propia concelleira de Facenda, Ana María Constenla, incrementa en máis dun 90% os valores actuais, foi informada positivamente polo Alcalde, Ramón Campos, informe que provocou as primeiras reaccións da Oposición Municipal, por «nin sequera permitir que a Corporación Municipal dese a súa opinión ao respecto».

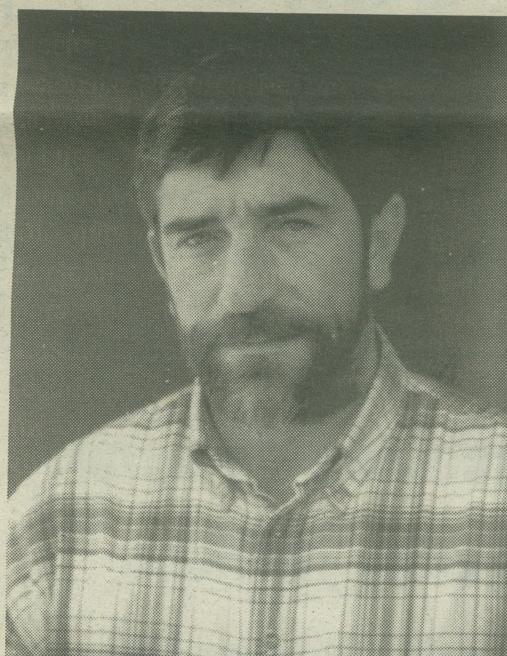
A Ponencia toma como referencia xeral o valor inmobiliario das novas construccions, polo que segundo a Oposición Municipal «fai que os valores estean desaxustados e non sexan reais, tendo que pagar os veciños un aumento que eles non, rendabilizaron economicamente, senón os promotores inmobiliarios».

Os grupos municipais socialista e nacionalista da Estrada pronunciáronse reiteradamente en contra desta renovación catastral en Pleno e na correspondente Comisión Informativa. O BNG presentou unha moción rexeitando a ponencia de valores e unha reclamación contra as porcentaxes que o goberno municipal vai

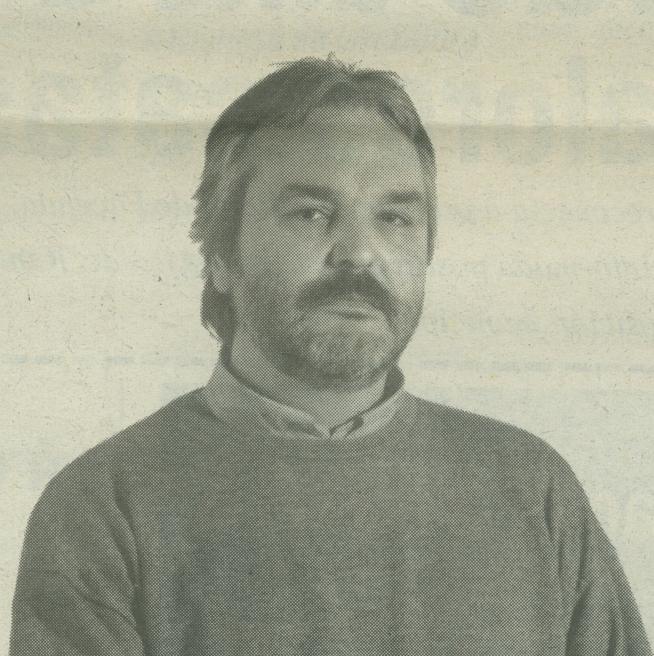
aplicar a estes valores, iniciativas que non prosperaron ao contar co voto en contra do PP, maioritario no Concello. Así mesmo, o grupo socialista solicitou a convocatoria extraordinaria para debatir unha moción na que se pide unha reducción do tipo do IBI a aplicar a un 0'2%. Esta moción será tratada nun

Pleno o vindeiro 13 de decembro.

Do ano 96 ata o 99 a Xerencia Catastral calcula unha suba do 137% na recadación do Concello

Manuel Espiño, PSOE

Manuel Rendo, BNG

Ana Constenla, concelleira de Facenda, PP

CONTRARRETRANCA

Revista da Asociación Cultural "A Estrada"

Colabora coa edición deste xornal

CONSELLERIA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
Dirección Xeral de Política Lingüística

Estanco José Carballeda

Fotocopias * Servicios de Fax * Regalos *
Revistas * Prensa

Avda. Benito Vigo, 79 * A Estrada

integrada por particulares, asociacións de veciños e os grupos da Oposición Municipal, que, como primeira medida, decidiu solicitar unha entrevista coa Xerente Provincial do Catastro para poderen negociar a rebaja dos valores catastrais e corrixir os erros e abusos na Ponencia e na súa aplicación.

Desde o goberno municipal, e ante o malestar xeral dos veciños e veciñas, a concelleira de Facenda, Ana Mª Constenla, declaraba que cría que non era un suba desproporcionada, xa que os valores catastrais «non son os de mercado senón que están alomenos

un 50% por debaixo», aínda que mostraba a súa com-

A oposición municipal denuncia que serán os veciños e veciñas quen teñan que pagar un aumento do valor inmobiliario que eles non rendabilizaron senón os promotores.

prensión polas reclamacións individuais que están

a facer os veciños.

Sen embargo, desde a Oposición Municipal dise que a Ponencia de Valores é lesiva para os intereses do ciudadán e só se pode explicar pola necesidade do Concello para solucionar a quebra económica pola que está pasando. Así, destacan que o valor catastral pase de 17 millóns e medio a case 47 millóns para o 97 e que, segundo información facilitada pola Xerencia Catastral, a recadación do Concello fora de 78 millóns no ano 96, vai ser 140 millóns no 97, de 163 millóns no 98 e de 187 millóns no 99, o cal supón unha

suba do 137% na recadación do Concello.

O certo é que, independentemente da importancia destas cifras macroeconómicas, os baixos da Casa do Concello onde provisoriamente se atopan as oficinas

da empresa encargada de elaborar o catastro, comezan a recibir os recursos e reclamacións dos veciños. Agora só resta esperar a súa tramitación e contestación, e as xestións que a Comisión Vecinal realice cos responsábeis de Facenda.

 Instelle, S.L.
MONTAXES E INSTALACIONES ELECTRICAS

Telf. 986/ 57 21 41 - Fax 986/ 57 30 18
Ctras. Ouzande, 16 - B 36681 A Estrada
(P o n t e v e d r a)

Video Ruta

Avda. Benito Vigo, 14
Tfn. e Fax.- 57 31 32
A Estrada

- Copias de cintas de video en todos os sistemas.
- Copias de películas de super 8 a video.
- Venta de compact disc.
- Venta de Tv. Videos, Cámaras.
- Reportaxes en video profesional.
- Montaxes de películas caseiras.
- Aluguer de cámaras.

O conflicto non é novo nin sequera único desta zona, e está provocando unha grande tensión nos lugares onde ten lugar, chegándose a casos de secuestros e incluso de sacrificios de reses capturadas polos labregos afectados. Os grupos políticos municipais, facéndose eco do problema tamén teñen levado ao Pleno Municipal diversas propostas encamiñadas a instar á Xunta de Galicia a que elabore unha normativa que permite regular este tipo de pastoreo e que contemple un fondo para indemnizar polos danos producidos.

A magnitude da cuestión fixo que tamén os grupos parlamentarios socialista e do BNG levasen ao Parlamento de Galicia senllas propostas pedindo que a Consellería elaborase unha normativa ao respecto. Ambas as dúas propostas foron rexeitadas cos votos do Partido Popular, a última destas, a do grupo nacionalista, mesmo neste mes de outubro, pese a que nela xa se proponían medidas concretas que servisen de borrador ao futuro decreto. A resposta negativa do grupo parlamentario popular no Parlamento Galego baseouse na, ao seu ver, complexidade do problema que segundo o vocero popular impide abordalo con moita celeridade.

Pese a que desde o goberno galego se decide adiar a solución, os labregos e labregas estradenses seguen demandando unha

A vaca tira ao val

Varias parroquias do noso Concello, entre elles as de Codeseda, Lirio, Ribela, Souto, Arca e Sabucedo veñen sufrindo desde hai tempo o problema do gando salvaxe que pastorea polos montes da zona en réxime de liberdade e que, cando non ten pasto abondo nas cimas, baixa ás aldeas, estragando cultivos e mesmo poñendo en perigo vidas humanas. Os labregos e labregas afectados concentráronse diante da Consellería de Agricultura en Santiago.

Os grupos políticos municipais teñen levado ao Pleno municipal diversas propostas encamiñadas a instar á Xunta de Galicia a que elabore unha normativa que permita regular este tipo de pastoreo.

solución a este conflicto. Así, o día 31 de outubro, o Sindicato Labrego Galego convocou a todos os afectados a unha concentración diante da Consellería de Agricultura, para esixir que desde o goberno galego se actúe dunha vez. O BNG da Estrada emitiu a este respecto un comunicado no que expresaba o apoio a esta concentración en Santiago e cualificaba a postura de PP «de cínica, por ter un dobre xogo, xa que na Estrada móstrase a favor de que a Consellería lexise ao

Nos escritos que o Sindicato Labrego Galego leva facendo á Consellería de Agricultura, con más de 500 assinaturas de afectados, indícase cales son os puntos básicos para unha nova legislación.

respecto e en Santiago vota en contra das propostas encamiñadas a ese fin».

Así mesmo, na concentración ante a Consellería estiveron presentes o concelleiro do Bloque Nacionalista Galego (BNG) Gonzalo Constenla Bergueiro e o deputado provincial nacionalista Mariano Lema.

POSICIÓN DO SLG

En declaracions a *Contrarretranca*, a portavoz do Sindicato Labrego Galego na Estrada, Pura Seoane comentou que xa «dende hai varios anos vimos arrastrando o problema do gando bravo que se acentúa e que se fai cada vez mais forte pola inmensa inundación de reses que se están a soltar nos montes das parroquias afectadas nos concellos da Estrada, Forcarei, Ceredo, Cuntis e A Lama na provincia de Pontevedra». A dirixente sindical agraria engade que se atopan con «unha indefensión absoluta á hora de defendernos contra estes danos, a única vía que podemos seguir na actualidade é denunciar os donos que ten este gando incontrolado, pero estes trámites xudiciais tardan anos en resolverse e polo tanto anos en cobrar danos, que axudan a levar á ruína as nosas explotacións, contando tamén que para denunciar temos que ter identificación previa da res o que supón un perigo grandísimo», facendo alusión a que xa nalgúns casos se sufriron accidentes ao intentar levar a cabo

Xa tes toda a moda Outono-Inverno

McClow

A Estrada
Calvo Sotelo, 44

Pepe Jeans
LONDON

Levi's

GUESS
U.S.A.
WASHED JEANS

DIESEL
JEANS AND WORKWEAR

este trabalho. Verbo da posibl solución, Pura Seoane apunta que «necesitamos rapidamente unha lexislación que controle este gando que nos regule o territorio onde se pode dar este sector sen que haxa enfrontamentos cos donos terreos utilizados para outro tipo de sectores.

Nos escritos que o Sindicato Labrego Galego leva facendo á Consellería de Agricultura (acompañados de 550 firmas dos afectados), indícase cales son os puntos básicos polos que ten que pasar dita lexislación para que sexa efectiva pero segundo fontes do sindicato «a contestación que temos ata o momento é que van facer a lexislación pero con prudencia, non sabemos canto tempo lles vai facer falta para que nos defendan contra a agresión que estamos sufrindo». O certo é que xa van alá 11 meses desde a presentación dos citados escritos e desde o SLG quéixanse de que «non teñen nada resolto e cada día que pasa as vacas mantéñennos espertos, e sen cultivos nin prados, sen alimento para o gando que estamos criando na casa».

Medidas concretas propostas polo BNG e rexeitadas polo PP no Parlamento de Galicia

Clasificación e deslinde dos montes, o control sanitario das reses e a súa maraxe, identificación e rexistro, o establecemento de áreas de pastoreo diferenciadas, o abono dunha cota por res para a creación dun fondo que serviría para aboar os danos producidos polas reses, a autorización ao Concello para sacrificar as reses sen marcar, a creación dunha comisión de control e arbitraxe formada por propietarios de montes, gandeiros e Administración Autonómica, entre outras.

Os representantes dos gandeiros cren que todos teñen que seguir unidos «para conseguirmos que a Con-

sellería de Agricultura vexa o problema real que estamos a sufrir, vexa a urxencia desta lexislación e polo

tanto, que nun prazo curto de tempo saquen a normativa que regule o gando bravo».

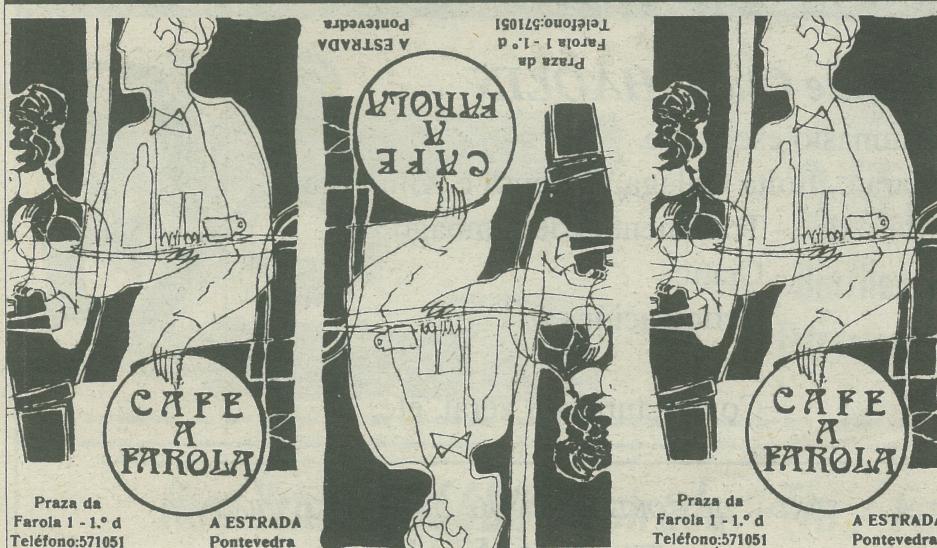

La Voz de Galicia

Fotografías da concentración convocada polo Sindicato Labrego Galego (SLG) diante da Consellería de Agricultura o pasado 31 de outubro.

N. Santás / El Correo Gallego

RIOBO

PISCIFACTORÍA

Denominación de Calidad

Semana Verde

Teléfonos: 57 08 01

Particular: 57 00 21

Besteiros - Riobó □ A Estrada

Gandeiras e gandeiros do noso Concello á procura da supervivencia

Segundo fontes das profesionais do sector da Estrada, nestes momentos recae sobre o Sector Lácteo Galego a ameaza dunha multa de 2800 millóns de pesetas. Tal información fixoa pública a ministra de Agricultura, cando publicou os datos de produción da campaña pasada. Pagar unha multa suporía unha diminución do sector e polo tanto unha reducción que o deixaría indefenso cara a próximas agresións do Estado ou mesmo da Unión Europea. Para o Sindicato Labrego Galego, o simple feito de anunciar por parte do ministerio tal cantidade de cartos, coa insistencia de que esta multa ten que ser pagada polos productores e productoras de leite, persegue un fin moi concreto: que non sigamos producindo leite, que collamos medo e que, polo tanto, o sector se recorte por si só. As empresas decidiron non pagar o leite a todos os que estean fóra da lei. Xa a estas alturas de campaña hai moitos agricultores que se pasan da cota para poder

Tralo anuncio por parte do Ministerio de Agricultura por boca da súa máxima representante, a ministra Loyola de Palacio, de que os gandeiros galegos terían que pagar o exceso de produción por superaren a cota láctea establecida, é dicir, a chamada supertaxa, o sector galego en xeral, e o estradense en particular, comezou a mobilizarse para impedir que esta medida repercutise economicamente nos produtores e productoras.

manter as súas familias, e estas, segundo a Lei do Ministerio de Agricultura, incumpren a normativa das cotas». No caso concreto

do Concello da Estrada, o sector lácteo ten unha importancia fundamental e hai xa explotacións que se están pasando da cota den-

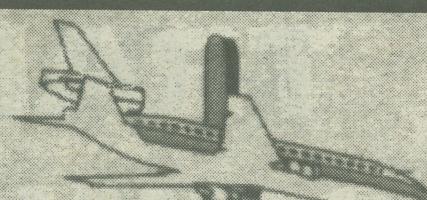
de o mes de xullo; polo tanto agora corren o risco de non cobrar o mes de setembro. Non se ten constancia de ningún caso pero no mo-

mento en que haxa algún dende o Sindicato Labrego Galego teñen previsto unha serie de concentracións de afectados/as diante do Consello da Xunta que se reúne todos os xoves en Santiago.

Non cobrar un mes para calquera explotación pode supor non poder pagar a ningún provedor en dito período, co que analizando a situación do noso concello vemos como o impacto económico noutros sectores que viven do leite sería importantísimo. En meses pasados detectáronse empresas con recollida aquí na Estrada que poñían avais á sinatura para poder cobrar o leite. Segundo o SLG, estas artimañas salvan a situación do sector transformador pero os/as agricultores/as vense embargados no caso de ter que pagar unha multa pero a gran mayoría dos afectados non aceptaron tal situación e cobraron igual. Desde as Comisións Labregas, temen que neste mes volverán outra vez as empresas con medidas de presión,

A presencia de gandeiros do noso concello fixose patente en Madrid

viajesurada sl

X.G. 160

SAN PAIO, 5
TFN.- 57 05 61 - 57 22 86 FAX.- 57 05 61
APDO DE CORREOS 53 - A ESTRADA

Karate Club SHAOLIN

Ximnasio escola de Karate, Loita Galega, Defensa e Ximnasia

Masaxes: - Tratamentos de lumbago

- Ciatica
- Articulacións
- Extress
- Contracturas en xeral, etc.

AVDA. DE PONTEVEDRA 36, 36680 A ESTRADA

TFN.- (986) 57 14 72

pagando leite sen declaralo, con avais para asinar, ou facturando a cantidad de leite incompleta. Sen embargo, «calquera destas situacions non lles serve a ningunha explotación porque os labregos da Estrada teñen moi claro que van a defender o seu futuro, que non van pagar unha soa peseta de multa e teñen dado boa mostra deso nas últimas manifestacions que tiveron unha participación masiva, para loitar en contra das multas e da supertaxa e para poder seguir mantendo á Estrada viva», conclúe a valoración feita polo Sindicato Labrego Galego.

Unha das accións convocada pola chama da Mesa do Leite de Galicia, para solicitar a supresión das multas por exceso de producción, foi a convocatoria dunha manifestación na propia capital do Estado, que remataría dianxe das portas do Ministerio de Agricultura en Madrid. A dita acción de protesta sumáronse os produtores e productoras da Estrada, organizados polo Sindicato Labrego Galego, quen solicitou do Concello da Estrada que este se fixese cargo da contratación dos seis autobuses que haberían levar os máis de trescentos estradenses que na madru-

gada do día oito de outubro partían cara a Madrid para sumarse aos outros quince mil gandeiros que percorreron as rúas da capital do Estado. A esta marcha, acudiu tamén unha representación do BNG da Estrada, encabezada polos concelleiros nacionalistas Maquel Anxo Rendo Lema e Gonzalo Constenla Bergueiro.

O Concello da Estrada, á parte de custear os desprazamentos dos veciños da Estrada a Madrid,

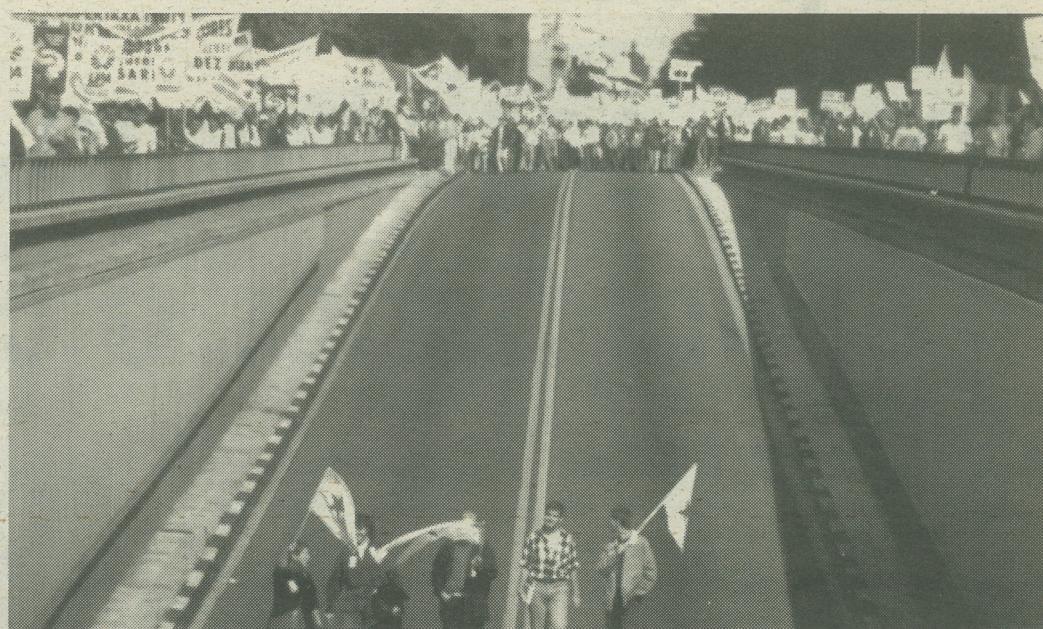
tamén aprobou mani-festar a súa solidariedade de coas peticions dos gandeiros, por medio da aprobación de senllas mocions presentadas polos grupos socialista e do

BNG. Así, en sesión celebrada o día 11 de outubro, o Pleno do Concello acordaba por unanimidade «manifestar a oposición á aplicación da sanción chamada «supertaxa» por exceso de producción láctea», «dirixirse á ministra de Agricultura para que negocie en Bruxelas o incremento de cotas do leite para Galicia» e «pedir ao Presidente da Xunta de Galicia e ao Conselleiro de Agricultura que medien ante a Administración Central para conseguir tales obxectivos».

Máis de trescentos estradenses partian o 8 de outubro cara a Madrid para sumarse aos outros 15.000 gandeiros.

Viaxe arredor dun mesmo

por Os ínclitos desconecidos

Por moi pequena que fose, todos e todas fixemos algunha vez unha viaxe: cando a nosa nai nos trouxo á feira, a primeira excursión á escola, o descubrir o azul do mar... e algunha viaxe más curta pero más traballosa, a viaxe por nós mesmos, o traxecto más íntimo.

A noite do sete ó oito de outubro non se fixo para durmir. Entrados xa no amencer, axudados polo café de antes da saída, viamos Madrid a un paso, moito máis preto do que en realidade está.

Foron oito horas nas que espabilamos o sono con pandeireta, algún grolo e unha pitada xeral ó estilo Balaídos cando pretenderon facernos tragar o vídeo do autobús, propio dos mellores tempos de Esteso e

Pajares en versión arxentina. E... ¡ai está! ¡A Porta de Alcalá!

Risos, complicidade, miradas de reollo ás pegatas dos xerseis para saber...

--Ti, ¿de que vas? Chegara a hora de erguer as bandeiras, as pancartas, de ceivar as vacas de cartón.

E camiñando todos a unha pola enorme capital, grande para todos, desconocida para moitos, tivemos por unhas horas Madrid ós nosos pés. Pasenño... atopámolo.

E... ¡ai está! ¡O Ministerio de Agricultura facendo de toupeira á toupa! (Véxase no diccionario o significado figurado de toupa).

Naquela praza, miles de labregos e labregas pediamos que nos deixasen producir, que nos deixasen vivir do noso traballo.

«¡Loyola, contigo no

poder que fame imos ter!»

Escoitamos discursos, uns más afortunados que outros. E de súpito: o milagre, o xesto máis nobre. Cando alguén (mellor non lembrarnos do seu nome) pretendeu dirixirse á ministra en español: ¡e... ¡ai está!

Quince mil homes e mulleres berraron ¡en galego! ¡en galego!

Calquera dos que alí estabamos sentimos que A Nosa Terra chegara por fin a Madrid. Todo rematou.

A noite engaña-nos. Ela, que na escuridade nos dera alento e forza, deu paso ó día, que nos trouxo unha visión dunha paisaxe tan seca e murcha como o destino que nos presentan ós labregos e labregas, ós homes e mulleres desta terra.

MÁIS DE 600 M₂ O SERVICIO DO AGRO

Bariles, Prensas, Depósitos para viño,
Extractores para o mel, sistemas de rego.

Rua Yrida * 36680 A Estrada * Tfn./Fax.- (986) 57 17 74 * Movil.- 908 88 06 78

"É preciso volver sobre os nosos pasos para atopar onde torcemos o camiño"

¿Porque escolliches este tema, e concretamente a Manuel García Barros?

Hai unha razón persoal e outra metodolóxica. A persoal é a miña amizade con Davide, o seu fillo. Este libro era un proxecto común que viñamos barallando desde sempre, polo que cando se produciu o seu falecemento, sentía a obriga de rematar o traballo que viñamos facendo xuntos. En certo modo é unha homenaxe a Davide Ovidio. Pero por outra banda, fora Ken Keira des, ou fora outra persoa, o certo é que eu pretendía facer un traballo sobre historia local a partir das vivencias dunha persoa que participara activamente nela. Metodolóxicamente esta perspectiva é moi rica porque permite concretar a dialéctica entre estratexias individuais e escenarios de acción colectiva.

¿Entón o libro sería más propiamente

XOAN CARLOS GARRIDO

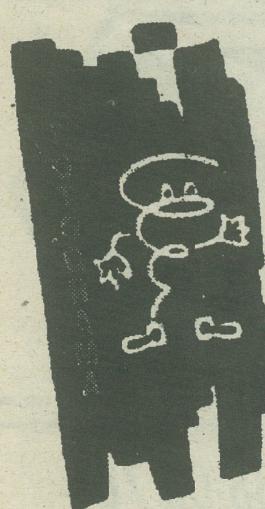
Nado na Estrada en 1965 e licenciado en Filosofía e Ciencias da Educación, cursou o doutoramento en Antropoloxía. Foi responsábel comarcal do Sindicato Labrego Galego e director do xornal FOUCE.

Ten participado con ponencias na Semana Galega de Filosofía, e no Congreso Castelao, así como nas Xornadas dedicadas a García Barros. Participou cun artigo titulado Castelao: Nación e alienación no libro O Pensamento Galego na historia. Foi ata hai pouco membro do Consello de Redacción de CONTRARRETRANCA, sendo un habitual colaborador con artigos. Nesta ocasión entrevistamo-lo ao ter recentemente publicado o seu libro "MANUEL GARCÍA BARROS, Loitando Sempre"

unha historia da Estrada?

Pódese ler desde esa perspectiva, desde a perspectiva de biografía, desde a perspectiva da historia de Galiza e do Estado Español. Pódese facer unha lectura desde a antropoloxía, desde a historia da literatura. En todo caso non está escrita de xeito fragmentado senón dialéctico e relacionando todos os elementos que interactúan na existencia dunha persoa, dun país, nun tempo. Porque, por exemplo, a Dictadura de Primo de Rivera, ou a Guerra Civil, non se explica desde a historia local, pero si que se comprende desde esta moi mellor que facéndoo a vista de paxaro. E a actuación e pensamento de García Barros non se comprende se non se contextualiza no espazo e no tempo no que viviu.

Porque lle puxeches ao libro o subtítulo de "Loitando Sempre".

S. D. P. S. A. M.
FOTOGRAMA

fotógrafo
c/ Seraffín Pazo, 5
telf.: 57 30 55
A Estrada

Avda. Benito Vigo, nº 29 · Tf. 57 31 46 · A Estrada

O subtítulo obedece ao lema empregado por Ken Keirades durante o franquismo nuns concursos literarios fóra do Estado aos que concurreu: "Loitando sempre, sempre loitando". Este lema reflicte moi ben o seu carácter, pódese dicir del que non foi ausente ás paixóns do seu tempo participando activamente na historia do país, desde a súa área de acción: A Estrada. A restauración, o turismo, o Agrarismo, as Irmandades da Fala, a República, a Autonomía, a resistencia contra a dictadura, todos estes fenómenos sociais que a miúdo se expoñen estructuralmente con grandes cifras, cuantitativamente, ocultan que son feitos que protagonizan persoas, que lle ocorren a persoas, e que son persoas como Manuel García Barros, quen coas súas decisións, e a súa actuación interveñen para empuxar a historia nunha ou noutra dirección. Este libro pretende demostrar a importancia da conciencia subxectiva das persoas e de como se relacionan estas e se organizan, no devir histórico, no cambio social, na evolución ou involución, no progreso ou retroceso dun pobo.

En todo caso o libro ten un apartado documentalista no que se recolle diverso mate-

rial gráfico e textos nalgúns casos desconocidos ou esquecidos. Que documentos valorarías más o seu rescate.

Quizais a carta de Castelao aos Estradenses, ou a carta da Corporación Republicana expresando os seus derradei-

Lembro que García Barros foi detido por última vez con oitenta anos, sen outro delicto que ler e escribir con dignidade

ros desexos antes de ser fusilados. Tamén fotos de persoaxes que están na memoria colectiva da Estrada como Melania Nine, Pedro Varela, etc... En todo caso son dous centos de documentos gráficos ou escritos que pretendan ser útiles para que outros extraian as súas propias conclusións, ou que continuen as liñas de investigación aquí avanzadas. Teño que dicir que neste libro quedan moitos cabos soltos, e mesmo algunas cousas, a parte dos errores que ten, foron refutadas por algúns amigos recén saído o libro, o que me faría revisar algúns aspectos deste traballo.

MATERIAL DEPORTIVO

Es membro da Comisión Mártires da Estrada, e no libro aportas información sobre a Guerra Civil na Estrada. ¿Ten sentido hoxe volver sobre este feito tan desagradable da nosa recente historia?

Por suposto. Agora máis que nunca, porque dun feito onde moita documentación se quemou por medo e outra non é más que propaganda de guerra as testemuñas orais son fundamentais e as persoas que viviron estes acontecementos moitos morreron xa, quedando poucos que nos poidan axudar a reconstruir estes feitos. É preciso volver sobre os nosos pasos para atopar onde torcemos o camiño. É imposible explicar como un concello que tiña o maior número de habitantes da provincia, cun desenvolvemento industrial e económico fulgurante, con un Instituto de Ensino Medio, e centros de primaria excepcionais, con seis xor-

nais, con centos de grupos de teatro, musicais, folclóricos, casinos, sindicatos, etc... cunha alta participación da xente na vida social, cultural e política, hoxe é un pobo que se autodespreza, sen participación da xente, cunha vida cultural praticamente inexisten-

Moitos dos empresarios más dinámicos e emprendedores foron represaliados no 36 por demócratas, e por envidia

te, e unha industria raquíta. Como un pobo punteiro nas loitas agrarias, no que se deron cita as cabezas más privilexiadas de Galiza: Losada, Castelao, Fragas, Vidal Abascal, etc... un pobo progresista e galeguista; hoxe baixa a orella diante do caciquismo e do clientelismo. Estas cousas viñen de atrás, resulta imposible explicalas atendendo únicamente ao presente. E se queremos superar a situación actual resulta imprescindible coñecer o noso pasado: Como A Estrada quedou marxinada das infraestructuras de comunicación, como foron clausurados os cen-

tros de ensino e asulagado en sangue a vitalidade pedagóxica que moitos mestres despedidos, fusilados ou paseados traían as nosas parroquias, como persoas como Porto Verdura, ou moitos dos empresarios más dinámicos e emprendedores do Concello foron represaliados por demócratas, e por envidia, sendo asasinados ou expulsados ao exilio. Despois viñeron cuarenta anos onde as persoas más sensibles ou intelixentes da Estrada, como Manuel García Barros, encanto levantan a cabeza, eran reprimidos. Lembro que García Barros foi detido por ultima vez con oitenta anos sen outro delicto que ler e escribir con liberdade. Pasaron vinte anos, pero fixo falla 100 anos para que A Estrada conseguira chegar ao esplendor que tivo no 36. Esplendor que se debeu a moitos dos que hoxe se atopan en fosas comúns, desaparecidos, en cadaleitos sen nome, en todo caso esquenidos. Recuperar a memoria dos Mártires da Estrada non é só un servizo que lle facemos a eles, senón que nos permite amosarlle aos estradenses modelos de conducta, exemplos a seguir, paradigmas de comportamento que deben guiaros para facer chegar A Estrada, cando menos a altura do noso glorioso pasado.

Portada do libro editado

As equipaxes oficiais dos teus equipos preferidos e a moda sport nas primeiras marcas

Avda. Ponteareas nº 25 - A Estrada
Tlf. (986) 57 14 65

O 4 de setembro deste ano nacía na Estrada o colectivo «Nais e Pais polo Ensino en Galego», coa finalidade de colaborar activamente no proceso de normalización lingüística que afecta ao noso Concello. O punto de partida, segundo explica a portavoz desta asociación, María Maceira Porto, «foi quizais o coñecemento do Decreto 247/

O primeiro labor que a asociación "Nais e Pais polo Ensino en Galego" se propuxo foi conseguir que no Colexio Público Pérez Viondi se cumprise a lei e se impartise unha terceira materia en lingua galega.

1995 no seu artigo 4º, onde se obriga aos colexios do ensino primario a impartir dúas materias en lingua galega, á parte da lingua e literatura galegas».

Para este colectivo, a publicación do devandito Decreto foi positiva, «xa que supuña un paso adiante na loita pola reivindicación dos nosos dereitos lingüísticos». Segundo María Maceira «somos conscientes de que no noso concello hai un número moi elevado de rapaces que son educados en galego e pola

Ensino en galego para nenas e nenos

A preocupación espertada na Estrada entre pais e nais con nenos e nenas en idade escolar, que vían como nalgún Centro de Ensino o galego non ocupaba o lugar que lle corresponde como lingua propia de Galicia, fixo que se chegase a crear unha asociación que representa a vontade das nais e dos pais da Estrada en potenciar o ensino en galego e colaborar na correcta aplicación da lexislación que fai posibel a súa galeguización.

contra son sistematicamente alfabetizados en castelán». A respecto de posíbeis enquisas que midan a incidencia deste feito realizadas entre os pais e os propios rapaces, a portavoz de «Nais e Pais por un Ensino

en Galego» asegura que de existir «os resultados que proporcionaría non serían seguramente reais, pola idea pexorativa que ainda subsiste acerca do galego e que leva á xente a querer falar castelán por un mal

entendido afán de superación». María Maceira incide en que «nun contexto diglósico no que ainda hai odio, ás veces agachado, cara ao galego, non deixa de parecemos ben un pequeno paso adiante», en

referencia ao Decreto de galeguización do ensino.

OS PRIMEIROS PASOS

O primeiro labor que esta Asociación se propuxo foi conseguir que no Colexio Público Pérez Viondi

Cold Ground

O grupo estradense Cold Ground vén de gravar un CD promocional con dous temas como adianto do que será o seu primeiro traballo discográfico.

A formacion integrada por Bandido (voz e guitarra), Ahmed (guitarra solista), Pablo (baixo) e Manuel (batería) cumpre xa tres anos, tres anos de loita sen cuartel nos que demostraron ser os creadores dun estilo musical atípico no marco do pop-rock, que combina a elegancia e a contundencia cunha varia- da riqueza de matices so-

noros e líricos.

«Revolución» e «La secta de la libertad» son as dúas cancións que componen este CD promocional que veñen de gravar nos estudios «AudioArte» da Coruña. Estas dúas cancións non son máis que un adianto do primeiro disco de Cold Ground, un traballo conceptual que consta de dez temas referentes á au-

se cumprise a lei e se imparte unha terceira materia en lingua galega. A preguntas de *Contrarretranca* de cal era o motivo de escolheren este colexio, a portavoz do colectivo sinalaba que «foi así porque observamos que entre os libros de texto do curso 96-97 unicamente había dous en galego: o de coñecemento do medio e o de lingua galega». Este feito foi denunciado pola Asociación a través dunha carta á prensa

Unha das preocupacións más importantes de Nais e País por un Ensino en Galego é que a escola non actúe como factor desgaleguizador.

onde, ademais, se expuñan os obxectivos do colectivo. «Pero a nota tivo unha mala acollida entre algúns membros do Claustro e a Dirección do Centro -comenta María Maceira- polo que nos entrevistamos persoalmente co Director para explicarle cales eran as nosas demandas e ofrecerlle, así mesmo, colaboración». Nesta entrevista, o director do Colexio Pérez Viondi, Antonio Veloso, comunicoullas aos membros da plataforma que no primeiro Claustro do curso escolar se escollería a terceira

área que se impartiría en galego. Sen embargo, a elección desta materia non foi do agrado do colectivo de nais e pais pois «resultou ser a de educación plástica, é dicir, os traballos manuais, unha área cun escaso contido lingüístico. Nós esperabamos que se elixise unha materia máis troncal e de peso, como podían ser as matemáticas», sinalou a portavoz do colectivo.

COLABORAR COA ADMINISTRACION EDUCATIVA

Á parte deste conflicto no Colexio Pérez Viondi, os membros do colectivo din seguir dispostos a traballar e colaborar coa Administración Educativa na galeguización progresiva do ensino, que, segundo declaran, «salvo casos illados, como o do que acabamos de falar, vaise encarrirando cada día máis nos

Centros de Ensino do noso Concello». Neste senso, unha das preocupacións

Aínda subsiste unha idea pexorativa acerca do galego segundo María Maceira.

máis importantes de Nais e País por un Ensino en Galego é que a escola non actúe como factor desgale-

guizador, xa que «temos constancia -apuntan- de que nalgúns casos os nenos entran nas aulas falando galego e saen falando castelán». A este respecto, consideran de vital importancia que o proceso de galeguización do ensino comece desde os niveis iniciais, é dicir, desde os 3 anos que é cando nenos e nenas inicián a súa andaina escolar. «Unha vez máis -declaran- cremos que é o Colexio Pérez Viondi o que esta a dar a nota, pois é o único de todo o Concello que non emprega o material didáctico (fichas, material de lectoescritura, etc) en galego».

UNHA ASOCIACIÓN PRESENTE EN TODA GALICIA

Á marxe do seguimento da galeguización do ensino a nivel local, o colectivo Nais e País por un Ensino en Galego da Estrada sumouse á campaña que a nivel galego está desenvolvendo dita Asociación. Así, os membros estradenses recollerón sinaturas entre pais e nais con fillos en

idade escolar do noso Concello, que se foron sumar ás preto de 3.000 presentadas o pasado 10 de outubro diante da Consellería de Educación, en demanda de que se cumpra o Decreto de galeguización do ensino e que esta comece polo Ensino Infantil. Marta Dacosta, unha das portavoces do colectivo a nivel galego,

Á marxe do seguimento da galeguización do ensino a nivel local, o colectivo estradense sumouse á campaña que a nivel galego está desenvolvendo dita asociación en demanda de que a Consellería de Educación cumpra o decreto de galeguización do ensino.

asegura que o elevado número de sinaturas recollidas, pese a que se fixo nun reducido período de tempo e cando o curso escolar estaba xa rematando, pon de manifesto «a grande preocupación dos pais pola educación que están recibindo os nosos fillos e filias, aos que nos estamos educando en galego e que están recibindo un ensino en castelán».

da de Fermín Corredera (coordenador xeral de «40 Principales Galicia») e de Celso Madriñán (técnico de son dos estudios Audio Arte da Coruña).

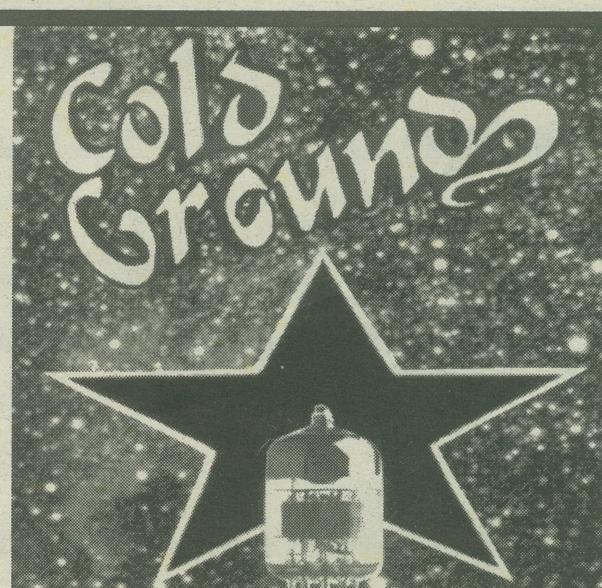
Cold Ground prepara agora unha intensa xira de inverno con actuacións en todas as sás de concertos de Galicia.

Tres anos de loita sen cuartel nos que demos-traron ser os creadores dun estilo musical atípico.

toestima, liberdade e aos sentimientos más profundos (amor, odio), que venen sendo os principios fundamentais da filosofía do grupo.

O disco será gravado entre finais deste ano e comezos do vindeiro, sen coñecerse áinda a data da súa edición.

Nos labores de produción contarán coa axu-

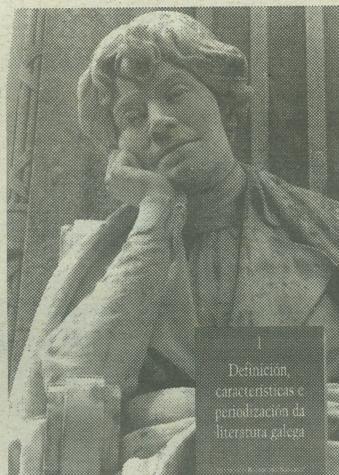

Once estradenses entre os autores da "Historia da Literatura Galega"

A comezos do verán saía a luz a «Historia da Literatura Galega», un proxecto editorial da Asociación Socio-Pedagóxica Galega co patrocinio da Comisión das Comunidades Europeas e o xornal A Nosa Terra. A colección compõe de 50 fascículos de 32 páginas ilustrados e colecciónables en 5 tomos acompañados de 50 volumes das obras e autores más significativos da literatura galega.

Entre os autores e autoras desta colección atopanse 11 estradenses que se encargaron de elaborar cada uno de los fascículos y de preparar a edición do volume correspondiente. Así, Xosé Lois Bouzas Millán é o responsável da edición do volume cero que inicia a colección,

o Follas Novas de Rosalía de Castro. Da autoría do profesor Bouzas é tamén o fascículo dedicado á Popularización da Novela: Céltiga e Lar, así como o volume correspondente a dita entrega. Xabier Camba Sanmartín encárgase da Nova Narrativa, Gonzalo Constenla Bergueiro faise cargo do Ensaio Sociolingüístico, Xoán Carlos Garrido Couceiro do Pensamento Galeguista na Postguerra, Xosé Manuel Maceira Fernández da Literatura do Exilio, Mª Xesús Nogueira Pereira da Narrativa de Álvaro Cunqueiro e Gumersindo Villamayor do Silencio Interior. Forman parte tamén do equipo de especialistas redactores do proxecto as es-

Portada do 1º fascículo

A Historia da Literatura Galega é unha enciclopedia completa sobre a arte literaria feita en Galicia e en galego.

tradenses Anxos Sanmartín Rei e Goretti Sanmartín Rei, así como Pedro Dono López e o profesor e escritor de Berres Manuel Rei Romeu, quen tamén é membro da Comisión Científica que supervisa a obra. Nesta mesma comisión e tamén sendo parte destacada do cadro de autores sobrancea o nome do outrora Catedrático do Instituto «Manuel García Barros» da Estrada, doutor Francisco Rodríguez Sánchez, quen é, así mesmo, o encargado de abrir a obra co estudio xenérico «Definición, características e periodización da literatura galega».

Segundo os directores da colección, Alberte

Ansedo Estraviz e Cesáreo Sánchez Iglesias, a Historia da Literatura Galega é «unha enciclopedia completa sobre a arte literaria feita na Galiza e en galego, unha literatura que conxuga tan ben a forza e o talento criador coa sensibilidade e o coñecemento profundo do propio país que lle deu vida». Así a obra, «vén cubrir unha necesidade evidente, tanto como insatisfita ata agora: a de as gallegas e os galegos coñecermos, indo á fonte limpa, o mellor e más valioso que os nosos antepasados e compatriotas escribiron para significárenos dignamente e sen peneiras falsificadoras: desde dentro do país e ao seu servicio».

Deseo subscribirme á colección historia da literatura galega editada pola Asociación socio-pedagóxica galega

Nome _____

Apelidos _____

Endereço _____

Teléfono _____

Código Postal _____

Provincia _____

Poboación _____

Prezo da subscrición para o Estado Español 2.250 pta (2 fascículos + 2 libros cada mes) cun 20% de desconto sobre o prezo de venda.

PAGO DOMICILIADO

Banco/Caixa de Aforros _____

Conta ou libreta _____

Titular _____

Nº Sucursal _____

Povoación _____

Provincia _____

Sérvanse tomar nota, e atender até novo aviso, con cargo a miña conta os recibos que ao meu nome lle sexan presentados por Promociones Culturais Galegas (A Nosa Terra).

Data _____

Sinatura _____

Remitir unha vez cuberto a A NOSA TERRA. Apartado de Correos 1371 - 36200 VIGO. Máis información no teléfono (986) 43 38 30.